

Nik Trontelj

Zapisniki sej učiteljskega zbora Slovenske begunske ljudske šole Peggez-Lienz 1945-1946

Zapisniki sej učiteljskega zbora Slovenske begunske ljudske šole Peggez-Lienz obsegajo čas od 7. julija 1945 do 9. septembra 1946 in nudijo celovit vpogled v delovanje begunske šole. Na sestankih so sodelovali šolski upravitelj in učiteljski zbor. Zapisniki sej poleg vpogleda v vsebino rednih in tekočih zadev (poročila razrednikov o številčnem stanju, hospitacijska poročila, navodila za nadaljnje delo, organizacija šolskih razstav in akademije itd.) zrcalijo vzgojno vizijo slovenskih šolnikov, ki je stremela k popolnejši moralni in verski vzgoji, kot so je bili učenci deležni v domovini. Otroke so vzgajali tako, da bodo po povratku v domovino (ideja, ki se ji niso nikdar odpovedali), postali temelj za prenovo slovenske domovine. Obenem so poudarili pomen učenja pravilne slovenščine. Svoj cilj je učiteljski zbor hotel doseči s podajanjem znanja in versko ter moralno vzgojo. Organizatorji slovenskega begunskega šolstva so se zavedali, da morata iti vzgoja in izobraževanje z roko v roki. Vodilo pri njihovem delu je bil Slomškov izrek: »materin jezik bodi vam ključ, sveta vera bodi vam luč do zveličavne narodne omike«.

Zapisniki sej prinašajo vpogled v vsebino predavanj, ki so jih učitelji poslušali na rednih sejah učiteljskega zbora. Ob predavanjih, ki so jih izvajali člani zbora ali vabljeni predavatelji, so se strokovno izobraževali. Dr. Franjo Blatnik je svoj nastop naslovil »Subjekt vzgoje« in poudaril, da je naslovnik vzgojnega dela otrok, ki ga mora vzgojitelj nagovarjati z lastnim zgledom in v njem prebujati smisel za dobro z vzgojo za nadnaravno življenje preko naravne vzgoje. Prof. Vinko Logar je v predavanju »Vzgoja je delo družbe« govoril o družini, državi in Cerkvi kot treh družbah, pri čemer sta prvi naravni družbi, Cerkev pa nadnaravna. Bistvo vsake družbe je moralna povezanost oziroma edinost članov. Dr. Franc Mihelčič in predavanje »Vzgoja k demokratičnosti« sta prinesla razmislek o pravicah in dolžnostih posameznika v razmerju do družbe in bližnjega ter spoznanje, da je demokracija v politiki le del demokratičnosti, ki sicer prežema celotno človekovo življenje. Dr. Kajetan Gantar je v govoru na temo »O pouku slovenskega jezika v ljudski šoli« spregovoril o pomenu maternega jezika in spodbudah za oblikovanje pouka slovenščine v šoli. Na naslednji seji je prof. Marija Arnež predavala »O slovenskem pravopisu« in obnovila znanje o jezikovnih pravilih ter izpostavila primere pogostih napak v izražanju. Ravnatelj Marko Bajuk je razmišljal o temi

»O pevskem pouku v ljudski šoli« in ugotovil izjemen pomen glasbe za prebujanje človeške čustvenosti in potrebnost glasbenega pouka za etično vzgojo otrok. Dr. Rajko Ložar je kot zadnji nastopil s temo »Sledovi slovenskega življa na Vzhodnem Tirolskem« in podal zgodovinski pregled navzočnosti karantanskih Slovencev na Tirolskem.